

KAMU HİZMETLERİ VE VERGİLENDİRMENİN SEÇMEN ALGISI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ¹

PUBLIC SERVICES AND IMPACT OF TAXATION ON VOTER PERCEPTION

Mücahit Emin BÜBER², Ersin Nail SAĞDIÇ³

¹Bu çalışma Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Maliye Anabilim Dalı'nda savunulan ve jüri tarafından kabul edilen "Kamu Hizmetleri ve Vergilendirmenin Seçmen Algısı Üzerindeki Etkisi: Kütahya Belediyesi Örneği" başlıklı tez çalışmasından türetilmiştir.

²Maliye Bilim Uzmanı, meminbuber@hotmail.com, Orcid: 0000-0002-9717-6744

³Doç. Dr., Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, ersinnailsagdic@dpu.edu.tr, Orcid: 0000-0002-4022-8515

MAKALE BİLGİSİ

Anahtar Kelimeler

Kamu Harcamaları Algısı, Kamu Tercih Teorisi, Seçmen Algısı, Seçmen Tercihleri

Jel Kodları: D72, H20, H30

Makale Geçmişi:

Başvuru Tarihi: 25 Kasım 2024

Düzeltilme Tarihi: 29 Aralık 2024

Kabul Tarihi: 29 Aralık 2024

ARTICLE INFO

Keywords

Perception of Public Expenditures, Public Choice Theory, Voter Perception, Voter Preferences

Jel Codes: D72, H20, H30

Article History:

Received: 25 November 2024

Received in revised form:

29 December 2024

Accepted: 29 December 2024

ÖZET

Kamu hizmetlerinin kalitesi ve vergileendirme seçmen algısı üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Bu nedenle söz konusu faktörler arasındaki denge, yerel ve genel seçimlerin sonucunu belirleyen önemli bir faktördür. Bu çalışmanın amacı vergileendirme, kamu hizmetlerinin kalitesi ve seçmen algısı arasındaki ilişkiyi Kütahya Belediyesi bağlamında incelemektir. Buradan hareketle çalışmada Kütahya ili merkezinde ikamet eden 18 yaş ve üzeri 462 kişinin kamu hizmetleri ve vergileendirme temelindeki verme tercihleri anket yöntemiyle araştırılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular, hizmet kalitesi ile vergilendirmenin seçmen algısı üzerinde olumlu etkisi olduğu sonucunu göstermektedir. Bu açıdan değerlendirildiğinde, elde edilen bulgular kamu hizmetlerinin kalitesi ve vergilendirmenin seçmen algısı üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Diğer bir ifadeyle söz konusu faktörlerin yerel düzeyde seçim sonuçlarına etki eden temel faktörler arasında olduğu belirtilebilir.

ABSTRACT

The quality of public services and taxation have a significant effect on voter perception. Therefore, the balance between these factors plays an important role in determining the results of local and general elections. The aim of this study is to examine the relationship between taxation, quality of public services and voter perception in the context of Kütahya Municipality. Based on this, the study investigated the electoral behaviors of 462 people aged 18 and over residing in the city center of Kütahya on the basis of public services and taxation using a survey method. The findings obtained as a result of the research show that service quality and taxation have a positive effect on voter perception. In this respect, the findings obtained show that the quality of public services and taxation have a significant effect on voter perception. In other words, it can be stated that the factors in question are among the main factors affecting the election results at the local level.

Atf yapmak için / To cite: Büber, M. E. & Sağdıç, E. N. (2024). Kamu hizmetleri ve vergilendirmenin seçmen algısı üzerindeki etkisi. *Dumlupınar Üniversitesi İİBF Dergisi*, 14, 201-210. DOI: 10.58627/dpuiibf.1591276

İnsanoğlu yaradılışından itibaren belli bir düzen içinde yaşamını idame ettirmiştir. İnsanlar çoğaldıkça toplulukları oluşturmuşlardır. Bu topluluklar da kendi düzenlerini oluşturmuşlardır. Her toplum gerek düzen oluştururken gerekse oluşturdukları düzenin uygulanması için bir yöneticiye ihtiyaç duymuştur. Demokrasinin ortaya çıkması ve gelişmesiyle toplulukları yönetecek kişiyi seçme şekilleri ve yöntemleri de değişmiştir. Orta çağda demokrasiyle ilgili en önemli gelişme İngiltere’de kralın yetkilerini din adamları ve halk adına sınırlandıran Magna Carta Libertatum’un (Büyük Özgürlük Fermanı) imzalanmasıdır. Ülkemizde demokrasinin yaklaşık 200 yıllık bir geçmişi vardır. Sened-i İttifak ile başlayan bu süreç, 29 Ekim 1923’te Cumhuriyetin ilanı ile Türkiye’de tek partili dönem ile farklı bir boyut kazanmıştır. 1946 yılında ise diğer partilerin kurulmasıyla günümüzdeki sisteme geçilmiştir. Ülkemizde seçme ve seçilme sisteminde hiyerarşik bir düzen vardır. Bu sistemde halka en yakın olan belediyelerdir. Belediyeler çeşitli ödenek ve vergiler ile halka hizmet sunmaktadır. Halk, kendisine hizmet edecek kişi veya kişileri seçerken ekonomik, psikolojik, ideolojik, sosyolojik gibi kriterleri dikkate almaktadır. Kamu hizmetlerinin sağlanması ve kalitesi, devlet ile vatandaşları arasındaki sosyal sözleşmenin merkezinde yer almaktadır. Genellikle hükümetlerin ve yerel yönetimlerin performanslarını yansıtan ve yeniden seçilmelerini sağlayacak en önemli faktör sunulan hizmetlerin kalitesidir. Benzer şekilde bu süreci etkileyen diğer önemli bir faktör ise vergilendirilmedir. Vergilendirme aşaması hem devlet açısından hem de vatandaş açısından ikili bir rol oynamaktadır. Devlet kamu hizmetlerini yerine getirebilmek için gerekli olan finansman kaynaklarını sağlarken, aynı zamanda vatandaşların mali yükünün bir karşılığı olarak kamu hizmetlerini sunmaktadır. Vergi düzeyi ile sunulan kamu hizmetlerinin kalitesi arasındaki denge, seçmenlerin seçimlere bakış açılarını ve tercihlerini önemli ölçüde etkileyebilmektedir.

Seçmen tarafından seçilen siyasi partilerin üstlendikleri sorumlulukları yerine getirebilmeleri için finansal yeterliliğe sahip olmaları gerekmektedir. Bu finansal yeterlilik de çoğunlukla halktan aldıkları çeşitli vergiler ile sağlanmaktadır. İktidardaki partinin halktan aldıkları vergi oranı ve aldıkları vergi karşısında sağladıkları hizmetlerin çeşitliliği, sonraki seçimde seçmenin tercihinde önemli bir etkiye sahiptir. Yerel yönetimler düzeyinde ise seçmen tercihlerini belirleyen faktörler arasında vergilendirme ve sunulan hizmetlerin kalitesi yer almaktadır. Buradan hareketle vergilendirme, kamu hizmetlerinin kalitesi ve seçmen algısı arasındaki ilişkiyi Kütahya Belediyesi bağlamında aydınlatmayı amaçlayan bu çalışmada Kütahya ili merkezinde ikamet eden 18 yaş ve üzeri 462 kişinin kamu hizmetleri ve vergilendirme temelindeki seçim davranışları anket yöntemiyle araştırılmıştır. Bu sayede, politika yapımcılar, akademisyenler ve uygulayıcılar için önemli bulgular sunulması hedeflenmektedir. Diğer bir ifadeyle bu araştırma ile yerel yönetimlerin vatandaşların ihtiyaç ve beklentilerine en iyi şekilde nasıl hizmet edebileceğinin anlaşılmasına katkıda bulunmayı amaçlanmaktadır.

1. TEORİK ALTYAPI

Kamu tercihi teorisi, siyasi davranışı anlamak için iktisadi bakış açısının ve metodolojilerinin uygulandığı bir siyaset bilimi yaklaşımıdır. Diğer bir ifadeyle, politik karar alma sürecinde alınan kararlar ve uygulamaların iktisat biliminin yöntem, araç ve varsayımlarına dayalı olarak açıklayan bir disiplindir. Kamu tercihi teorisinde yer alan aktörler; seçmenler, siyasi partiler, baskı ve çıkar grupları ve bürokrasidir. Bu teori; seçmenler, politikacılar, baskı ve çıkar grupları ve bürokratlar da dahil olmak üzere tüm aktörleri, kendi faydalarını maksimize etmeyi amaçlayan rasyonel ve çıkarıcı aktörler olarak kabul etmektedir (Kızılböğü 2012: 96). Kamu tercihi teorisi, dayandığı rasyonel davranışın ekonomik modeli gibi bireylerin esasen kendi çıkarları tarafından yönlendirildiğini ve daha da önemlisi, siyasi süreçteki aktörlerin de benzer motivasyonla hareket ettiklerini varsaymaktadır. Bu nedenle seçmenler, kişisel olarak kendilerini daha iyi duruma getireceğini düşündükleri adayları desteklemek için oy vermektedirler. Bürokratlar ise kendi kariyerlerinde ilerlemek vb. gibi güdülerle bürokrasini maksimize etmektedirler. Siyasi partiler ve politikacılar yeniden seçilebilmek amacıyla hareket etmektedirler. Baskı ve çıkar grupları ise kendi çıkarlarını maksimize edecek rant kollama metoduyla siyasal iktidar ve bürokrasiyi etkilemeye çalışmaktadırlar. Sonuç olarak kamu tercihi teorisinde yer alan tüm aktörler maksimizasyon ilkesi olarak bilenen temel ilkeye göre kendi çıkarlarını maksimize etmeye çalışmaktadırlar. Fakat bu durumda ise kamu ekonomisinde üretilen mal ve hizmetler verimsiz ve etkisiz olmaktadır. Sonuç olarak, kamu tercihi iktisat teorisinin rasyonel aktör modelini siyaset alanına aktarmaktadır (Mueller, 2003: 134).

Kamu tercihi teorisi seçmenler ve temsilciler arasındaki yetki aktarımını sağlayan seçimler açısından, tüm bireyler gibi politikacıların da kişisel çıkarlarla hareket ettiğini öne sürmektedir. Diğer bir ifadeyle, tekrar seçilmek amacıyla politikalarını belirleyen siyasi partiler/hükümetlerin uzun vadede ekonomik olarak en verimli veya faydalı olmaktan ziyade, seçmenleri cezbeden ve politikacıların seçimleri kazanma şanslarını artırmak için tasarlanmış ekonomik kararlara ve politikalara yol açabilecekleri açıkça belirtilebilir (Kuşat ve Dolmacı, 2011: 132). Örneğin; politikacılar, seçmen desteğini kazanmak için bir seçime giderken popüler ancak ekonomik açıdan sorgulanabilir politikaları destekleyebilirler. Bu durum, kısa vadede ekonomiyi canlandırmak için hükümet harcamalarını artırmak ve vergileri azaltmak şeklinde olabilmektedir. Teori politikacıların seçimlerden önce ekonomide geçici bir artış yaratmak için ekonomi politikasını manipüle edebileceğini, seçmenlerin kendilerini ekonomik olarak daha güvende hissetmelerini sağlayarak ve yeniden seçilme olasılıklarını

artırabileceğini öne sürmektedir. Ancak bu politikaların uzun vadede bütçe açığını artırma, ekonomik istikrarsızlık yaratma veya kaynakların verimsiz dağılımına yol açma gibi olumsuz sonuçları olabilmektedir (Sezgin ve Sezgin, 2017: 19). Kamu tercihi teorisi aynı zamanda seçmenler, siyasi partiler, bürokratlar ve çıkar gruplarının "seçim ekonomisini" etkileyebileceğini öne sürmektedir. Seçmenler uzun vadeli etkin politikalar yerine acil ekonomik durumlarına odaklanabilmektedir. Aynı zamanda çıkar grupları kendilerine fayda sağlayan politikalar için lobi yapabilmektedir. Özetle kamu tercihi teorisi, ekonomik ilkelerin politikacılar, seçmenler ve çıkar gruplarının siyasi süreçteki davranışlarına uygulayarak "seçim ekonomisini" anlamak için bir çerçeve sağlamaktadır (Aktan ve Güdenoğlu, 2023:42).

Vergilendirmeyle ilgili olarak seçmen tercihleri, hem seçmenlerin çeşitli vergilendirme biçimlerine yönelik tutumlarını hem de bu tutumlara dayalı olarak yaptıkları eylemleri incelemeyi kapsamaktadır. Kamu tercihi teorisi, bu davranışı analiz etmek için bazı değerli araçlar sunar. Bunlardan birisi kamu hizmetleri tercihleri ve vergi yükü ilişkisidir. Seçmenlerin vergilendirmeye yönelik tutumları genellikle kamu hizmetleri tercihleriyle bağlantılıdır. Bir seçmen, eğitim veya sağlık gibi belirli kamu hizmetlerine yüksek değer veriyorsa, bu hizmetleri finanse etmek için daha yüksek vergilendirme düzeylerini desteklemeye daha istekli olabilmektedir. Tersine, bir seçmen bu hizmetlere değer vermiyorsa veya bunların özel sektör tarafından sağlanması gerektiğine inanıyorsa, bu amaçla vergileri desteklemeye daha az istekli olabilmektedir (Dökmen ve Ova, 2016: 25). Bir diğer husus verginin görünürlüğüdür. Bir verginin görünürlüğü ve görülme sıklığı (aslında yükü kimin üstlendiği) seçmen davranışını da etkileyebilir. Gelir vergisi gibi dolaysız vergilerin seçmenler tarafından görünürlüğü ya da hissedilebilirliği yüksektir. Doğal olarak seçmenler bu tür vergilerdeki artışlara karşı daha dirençli olabilir. Öte yandan harcama vergileri gibi dolaylı vergiler seçmenler için vergi aldanması gibi nedenlerle daha az görünür olmaktadır. Kamu tercihi teorisi aynı zamanda seçmenlerin başkalarının ödemesini bekledikleri vergileri desteklemeye daha meyilli olabileceklerini öne sürmektedir. Bu durum "mali illüzyon" olarak da adlandırılabilen bir olgudur. Bir diğer konu ise artan oranlı vergilendirmedir. Seçmenlerin vergi sisteminin adaletine ilişkin görüşleri de tercihleri üzerinde bir rol oynayabilmektedir. Bazı seçmenler, geliri yüksek bireylerin daha fazla katkıda bulunması gerektiğine inanarak eşitlik ve sosyal adalet temelinde artan oranlı bir vergi sistemini desteklemektedir. Seçmenlerin bir kısmı ise ekonomik faaliyeti teşvik ettiği ve herkes aynı oranda vergi ödediği için düz veya kademeli bir vergi sistemini destekleyebilmektedir (Nacar, 2005: 161). Kamu tercihi teorisi genellikle seçmenlerin kendi kişisel çıkarlarına göre hareket ettiğini varsaymaktadır. Bu nedenle seçmenler, kişisel olarak nasıl etkilenmeyi beklediklerine bağlı olarak belirli vergileri destekleyebilmekte veya karşı çıkabilmektedir. Örneğin, yüksek gelirli seçmenler gelir vergisi oranlarındaki artışlara karşı çıkabilirken, düşük gelirli seçmenlerin daha fazla kamu hizmeti veya transfer öngörüyorlarsa bu tür artışları destekleyebilmektedirler. Bir diğer husus ise verginin karmaşıklığı ve ortaya çıkan uyum maliyetleridir. Seçmenlerin vergilendirmeye yönelik davranışı, vergi sisteminin algılanan karmaşıklığından ve bununla ilişkili uyum maliyetlerinden de etkilenmektedir. Seçmenler, vergi sistemini çok karmaşık veya uyum maliyetlerini çok yüksek bulursa, kamu hizmetlerine ilişkin görüşlerinden bağımsız olarak yeni vergilere veya vergi artışlarına karşı çıkabilmektedirler. Sonuç olarak, vergilendirmeyle ilgili seçmen davranışı, kişisel ekonomik koşullardan kamu hizmetleri hakkındaki görüşlere, vergi adaletine, vergi sisteminin görünürlüğü ve karmaşıklığına kadar bir dizi faktör tarafından yönlendirilmektedir. Yeni vergiler veya vergi reformları getirmeyi amaçlayan politika yapımcıların, kamu desteğini güvence altına almak ve etkin uygulamayı sağlamak için bu faktörleri dikkate almaları gerekmektedir (Aktan ve Dileyici, 2009: 64). Kamu hizmetlerinin kalitesi de seçmen davranışlarına etki eden temel faktörler arasında sayılmaktadır. Kamu tercihi teorisine göre seçmenlerin maksimizasyon ilkesinden dolayı etkin tercihlerde bulduklarını söylemek zordur. Fakat faydalarını maksimize etmek isteyen seçmenler için özellikle kamu hizmetlerinin kalitesi temel kriterlerden birisi sayılabilir. Özellikle yerel düzeyde belediyeler tarafından sunulan ve doğrudan seçmenlerin yararlandıkları hizmetlerin kalitesinin seçim sonuçlarına etki edeceği açıkça belirtilebilir.

2. LİTERATÜR TARAMASI

Literatürde vergilendirme ve kamu hizmetlerinin seçmen algısı üzerindeki etkisini araştıran birçok çalışma mevcuttur. Söz konusu çalışmalar anket yöntemi ve ekonometrik modeller çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Demir (2013), yapmış olduğu çalışmada Türkiye genelinde 7 büyükşehir ve 1250 vergi mükellefini kapsayan bir araştırma gerçekleştirmiştir. Çalışma sonucuna göre ankete katılanların %33'lük kısmı vergi yüklerini hafifletecek olan partiye oy vereceklerini belirtmişlerdir. Tunçer ve Arıman (2016), çalışmasında Trabzon ilinde yaşayanlar için vergi faktörünün seçmen üzerindeki etkisini incelemiştir. Çalışma sonucuna göre seçmen tercihlerinde verginin etkisi %33 ile ikinci sırada yer almıştır. Dökmen ve Ova (2016)'ın 445 kişiyle gerçekleştirdiği araştırmada seçmen tercihlerinde vergilerin etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Konu ile ilgili yapılan çalışmaların çok büyük bir bölümünde seçmen tercihleri ile vergi arasında pozitif yönlü bir ilişki varken Sağbaş ve Saruç (2003), 411 kişi ile yaptıkları araştırmada seçmen tercihlerinde vergilemenin etkisi olmadığı sonucuna varılmıştır.

Seçmen davranışlarını etkileyen etmenler arasında ekonomik boyutun diğer etmenlere göre daha çok ön planda olduğu ve dolaylı yönden hizmet kalitesi ve vergileme ile ilgili sonuçlara ulaşılan çalışmalar da vardır. Bu konuda Teyyare ve Avcı (2016)'nın 2014 yılı yerel seçimlerinde Zonguldak ilinde 860 kişi seçmen ile yapılan çalışmada başkan adayının geçmişte yaptığı projelerin, gelecek vaatlerinin tutarlılığında ve seçmen tercihlerinde etkili olduğu saptanmıştır. Coşkun ve Çetin (2019), Muş merkez ilçesinde 380 seçmen ile yapmış oldukları çalışmada az da olsa belli bir kesimin belirtilen etmenler haricinde

belediye hizmet kalitesine göre seçmenlerin tercihlerini belirlediklerini tespit etmişlerdir. Eroğlu ve Avcı (2021), 2019 yılında Çanakkale belediye başkanlığı seçiminde seçmen tercihlerini ortaya koymak amacıyla yapmış oldukları çalışmada kamu hizmetleri kalitesinin seçmen algısını önemli düzeyde etkilediğini, tam tersine vergi algısının seçmen tercihleri üzerinde herhangi bir etkiye sahip olmadığını tespit etmişlerdir. Pekşen ve Şener (2021), Antalya il merkezinde Konaklama Vergisi temelinde yapmış olduğu çalışmada söz konusu verginin oy verme davranışını etkilemeyeceğini tespit etmişlerdir.

Literatürde kamu hizmet kalitesi ve seçmen algısı arasındaki ilişkiyi inceleyen birçok çalışma mevcuttur. Örneğin Usta ve Memiş (2009)'in Giresun ilinde 293 seçmen temelinde yapmış oldukları çalışmada, belediye tarafından yapılan hizmetlerin kalitesinin seçmen davranışlarını pozitif olarak etkilediği sonucuna varılmıştır. Demirel vd. (2013) TRB1 bölgesinde yer alan il merkez belediyelerinin sınırları içerisinde yaşayan seçmenler temelinde yapmış olduğu çalışmada belediye hizmet kalitesi ve seçmen bağlılığı arasında güçlü ve pozitif bir ilişki tespit etmişlerdir. Kavas (2017), Ankara il sınırları içerisindeki Yenimahalle ve Altındağ ilçe belediyelerinde yapmış olduğu çalışmada özellikle Altındağ ilçesinde belediye hizmetlerinin seçmen algısı üzerinde olumlu yönde etki ettiğini tespit etmiştir. Genç (2020), Sancaktepe Belediyesi örneğinde yapmış olduğu çalışmada, yerel seçimlerde seçmenlerin hizmet memnuniyetine göre oy verme eğiliminde olmadığını tespit etmiştir. Tam aksine sosyolojik ve ideolojik yaklaşımların seçmen davranışlarını yönlendirdiğini tespit etmiştir. Korkut (2021), 2013 yılı Yaşam Memnuniyeti Araştırması verilerini kullanarak 2019-2014 yerel seçimlerinde belediye hizmetlerinin memnuniyet düzeylerini araştırmıştır. Araştırma sonucunda belirli belediye hizmetlerinin seçim sonuçları üzerinde etkisi olabileceği sonucuna varmıştır. Yukarıdaki çalışmalar genel olarak değerlendirildiğinde, seçmen tercihlerinin iktidar/yerel yönetimlerin seçim öncesi yaptığı hizmetler ve kalitesinden etkilendiği açıkça belirtilebilir. Eğer seçmen sunulan hizmetlerden memnunsunsa mevcut parti veya aday desteklemektedir. Sunulan hizmetler seçmeni tatmin etmemişse en güçlü muhalefet partisi veya adayına yönelmektedirler. Bu hizmetler de seçmenlerin tercihlerine göre değişkenlik göstermektedir (Kavas, 2017: 85).

3. VERİ, YÖNTEM VE BULGULAR

Bu çalışmada Kütahya Belediyesi örnekleme temelinde kamu hizmetleri kalitesi ve vergilendirmenin seçmen algısı üzerindeki etkisi anket yöntemi kullanılarak araştırılmıştır. Gerçekleştirilen analiz kısmının ilk aşamasında çalışmada kullanılan ölçeğin güvenilirlik analizi Cronbach Alfa katsayısına göre gerçekleştirilmiştir. Sonraki aşamada katılımcıların demografik özellikleri ve ölçekle ilgili tanımlayıcı istatistikleri sunulmuştur. Araştırmanın üçüncü aşamasında değişkenlere ilişkin grup farklılık testleri gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın son aşamasında ise korelasyon ve regresyon analizi gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın anket kısmında kullanılan ölçek ve temel ifadeler daha önce bu alanda araştırmaları olan Ova (2015), Dökmen ve Ova (2016), Tunçer ve Arıman (2016) ve Eroğlu ve Avcı (2021) çalışmalarından derlenmiştir.

Araştırma için veri toplama yöntemlerinden anket yöntemi tercih edilmiştir. Anket soruları belirlenirken benzer tüm çalışma soruları taranmıştır. Anket sorularının basit ve anlaşılır olmasına özen gösterilmiştir. Belirlenen sorular eksik ve hatalı olanlarından arındırıldıktan sonra Kütahya il merkezinde ikamet eden 18 yaş üstü 462 kişiye uygulanmıştır. Veriler Kasım 2022 ile Şubat 2023 ayları içerisinde yaklaşık 4 ay gibi bir sürede toplanmıştır. Anket soruları üç bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde 7 adet demografik durum ile alakalı soru bulunmaktadır. İkinci bölümde vergileme (12) ve seçmen algısına (11) yönelik sorular bulunmaktadır. Üçüncü bölümde ise hizmet kalitesi (22) ile ilgili sorular bulunmaktadır. İkinci ve üçüncü bölümde bulunan 45 soruluk değerlendirme için "Beşli Likert Ölçeği" kullanılmıştır.

Tablo 1. Güvenirlilik Analiz Sonuçları

Faktörler	Cronbach's Alfa	N of Items
Tüm Ölçek	0,917	45
Vergi	0,836	12
Seçmen Algısı	0,803	11
Hizmet Kalitesi	0,976	22

Çalışmada kullanılan ölçeğin güvenilirliği Cronbach Alfa katsayısıyla hesaplanmıştır. Cronbach Alfa, k sorusunun varyansları toplamının genel varyans ortalaması ile hesaplanmaktadır. Bu katsayı 0 ile 1 arasında bir değer almaktadır (Kalaycı, 2010: 405). Tablo 1'de güvenilirlik analiz sonuçları özetlenmiştir. Çalışmanın Cronbach Alfa katsayısı 0,917 olarak bulunmuş ve yüksek derecede güvenilir olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 2. Demografik Özelliklere İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

		Frekans	Yüzde
Cinsiyet	Erkek	231	50
	Kadın	231	50
Eğitim Durumu	İlköğretim	44	9,5
	Lise	112	24,2
	Üniversite	234	50,6
	Lisansüstü	72	15,7
Medeni Durum	Bekar	158	34,2
	Evli	304	65,8
Meslek	Memur	93	20,1
	İşçi	85	18,4
	Yönetici-Müdür	29	6,3
	Çiftçi	6	1,3
	Esnaf	24	5,2
	Doktor-Mühendis	28	6,1
	İşveren	5	1,1
	Emekli	13	2,8
	Ev Hanımı	62	13,4
	Öğrenci	62	13,4
	Diğer	55	11,9
	Gelir	2.999 TL'den az	86
3.000 – 5.499 TL		28	6,1
5.500 – 9.999 TL		123	26,6
10.000 – 14.999 TL		116	25,1
15.000 – 19.999 TL		70	15,2
20.000 TL ve üzeri		39	8,4
Yaş	18 - 24	77	16,7
	25 - 34	110	23,8
	35 - 44	155	33,5
	45 - 54	87	18,8
	55 - 64	29	6,3
	65 yaş ve üzeri	4	0,9
Son Belediye Seçimlerinde Oy Kullanma Durumu	Evet	392	84,8
	Hayır	70	15,2

Çalışmaya katılan kişilerin cinsiyet durumuna bakıldığında 231 erkek, 231 kadın olmak üzere yarı yarıya bir katılım söz konusudur. Katılımcıların eğitim durumları incelendiğinde 234 kişiyle en fazla grup olan üniversite mezunları yer alırken onları 112 kişiyle lise mezunları, 72 kişiyle lisansüstü ve 44 kişiyle lise mezunları takip etmektedir. Medeni durum olarak katılımcıların %65,8'i (304) evli, %34,2'si (158) bekarıdır. Ankete katılan en fazla meslek grubu %20,1 (93) ile memurlar olurken, en az meslek grubu ise %1,1 (5) ile işverenlerdir. Katılımcıların gelir durumları incelendiğinde katılım gösteren en yüksek gelir grubu %26,6 (123) ile 5.500 – 9.999 TL arasında gelir elde edenlerdir. En düşük gelir grubu ise %6,1 (28) ile 3.000 – 5.499 TL arasında gelir elde eden grup olmuştur. Katılımcıların yaş dağılımında ise en yüksek 155 kişi ile 35-44 yaş arası alırken, sıralama 110 kişiyle 25-34 yaş, 87 kişiyle 45-54 yaş, 77 kişiyle 18-24 yaş, 29 kişiyle 55-64 yaş ve 4 kişiyle 65 yaş ve üzeri ile devam etmektedir. Son belediye seçimlerinde oy kullanma durumu ile ilgili sorulan soruya 392 kişi evet, 70 kişi ise hayır olarak cevaplandırmıştır.

Seçmen algısını ölçmek üzere çalışmada uygulanan anket soruları vergilendirme, seçmen algısı ve hizmet kalitesi olmak üzere üç kategoriye ayrılmıştır. Vergilendirme ile ilgili tanımlayıcı istatistikler Ek 1'de, seçmen algısı ile ilgili tanımlayıcı istatistikler Ek 2'de Hizmet Kalitesi ile ilgili tanımlayıcı istatistikler Ek 3'te gösterilmiştir. Katılımcıların vergileme ile ilgili 12 sorudan sadece "Seçim zamanlarında belediyelerin vergi tahsilatlarında mükellef lehine esnek davranması oy verme tercihimini olumlu etkiler." sorusunda çoğunluk olarak kararsız kaldığı görülmektedir. Yine sorulan sorulardan "Belediye tarafından toplanan yerel vergilerin yüksek olması oy verme tercihimini olumlu etkiler." ve "Belediye tarafından toplanan harçların yüksek olması oy verme tercihimini olumlu etkiler." sorularında çoğunluk olarak kesinlikle katılmazken, kalan 9 soruya çoğunluk olarak kesinlikle katılmışlardır. Katılımcıların seçmen algısı ile ilgili sorulan 11 sorudan sadece "İcraatlarını beğenmesem de adayın ideolojisi oy verme tercihimini olumlu etkiler." ve "Adayın mensup olduğu partinin iktidarda olması oy verme tercihimini olumlu etkiler." sorularında çoğunluk olarak kesinlikle katılmazken kalan 8 soruya çoğunluk olarak kesinlikle katılmışlardır. Katılımcıların hizmet kalitesi ile ilgili sorulan 22 sorudan "Kütahya Belediyesinin fiziksel tesisleri (binaları) görsel olarak çekicidir.", "Kütahya Belediyesinin çalışanları iyi giyimli ve temiz görünümündedir." ve "Kütahya Belediyesi çalışanları

vatandaşların sorularını cevaplayabilecek bilgiye sahip olmalıdırlar.” sorularına çoğunluk olarak katılıyorum/kesinlikle katılıyorum şikkını işaretlerken, kalan 19 soruda çoğunluk olarak kararsızım şikkını işaretlemişlerdir. Katılımcıların demografik durumlarına ilişkin hazırlanan soru gruplarından cinsiyet ve medeni durumlarına yönelik sorulara T-Testi, eğitim durumları, meslekleri, gelir durumları ve yaşlarına yönelik sorulara ise Anova testi uygulanmıştır.

Tablo 3. T-Testi Sonuçları

İFADE	F	p	Sonuç
Ankete katılanların cinsiyetlerine göre vergi algılarında fark yoktur.	0,670	0,976	Kabul
Ankete katılanların cinsiyetlerine göre seçmen algılarında fark yoktur.	0,267	0,837	Kabul
Ankete katılanların cinsiyetlerine göre hizmet kalitesi algılarında fark yoktur.	0,086	0,000	Red
Ankete katılanların medeni durumlarına göre vergi algılarında fark yoktur.	4,394	0,051	Kabul
Ankete katılanların medeni durumlarına göre seçmen algılarında fark yoktur.	1,644	0,941	Kabul
Ankete katılanların medeni durumlarına göre hizmet kalitesi algılarında fark yoktur.	0,621	0,067	Kabul

Tablo 3, T-Testi sonuçlarını özetlemektedir. Elde edilen sonuçlara göre sadece ankete katılanların cinsiyetlerine göre hizmet kalitesi algılarında fark olduğu istatistiksel olarak tespit edilmiştir. Tam tersine ankete katılanların cinsiyetlerine göre vergi algılarında, cinsiyetlerine göre seçmen algılarında, medeni durumlarına göre vergi algılarında, medeni durumlarına göre seçmen algılarında ve medeni durumlarına göre hizmet kalitesi algılarında istatistiksel olarak fark olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 4. Anova Testi Sonuçları

İFADE	F	p	Sonuç
Ankete katılanların eğitim durumlarına göre vergi algılarında fark yoktur.	1,095	0,351	Kabul
Ankete katılanların eğitim durumlarına göre seçmen algılarında fark yoktur.	0,399	0,753	Kabul
Ankete katılanların eğitim durumlarına göre hizmet kalitesi algılarında fark yoktur.	0,789	0,501	Kabul
Ankete katılanların mesleklerine göre vergi algılarında fark yoktur.	1,713	0,750	Kabul
Ankete katılanların mesleklerine göre seçmen algılarında fark yoktur.	1,807	0,570	Kabul
Ankete katılanların mesleklerine göre hizmet kalitesi algılarında fark yoktur.	2,906	0,002	Red
Ankete katılanların gelirlerine göre vergi algılarında fark yoktur.	0,837	0,524	Kabul
Ankete katılanların gelirlerine göre seçmen algılarında fark yoktur.	0,903	0,479	Kabul
Ankete katılanların gelirlerine göre hizmet kalitesi algılarında fark yoktur.	4,356	0,001	Red
Ankete katılanların yaşlarına göre vergi algılarında fark yoktur.	0,893	0,486	Kabul
Ankete katılanların yaşlarına göre seçmen algılarında fark yoktur.	1,679	0,138	Kabul
Ankete katılanların yaşlarına göre hizmet kalitesi algılarında fark yoktur.	2,113	0,063	Kabul

Tablo 4. Anova Testi sonuçlarını göstermektedir. Tabloya göre ankete katılanların eğitim durumlarına göre vergi algılarında, seçmen algılarında ve hizmet kalitesi algılarında H_0 hipotezleri P değerleri 0,05'ten büyük olduğu için kabul edilmiştir. Bu doğrultuda ankete katılanların eğitim durumlarına göre vergi algılarının, seçmen algılarının ve hizmet kalitesi algılarının ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Tabloya göre ankete katılanların mesleklerine göre vergi algılarında ve seçmen algılarında H_0 hipotezleri P değerleri 0,05'ten büyük olduğu için hipotezler kabul edilmiş, mesleklerine göre hizmet kalitesi algılarında H_0 hipotezi P değeri 0.05'ten küçük olduğu için hipotezler reddedilmiştir. Bu doğrultuda ankete katılanların mesleklerine göre vergi algılarının ve seçmen algılarının ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmazken, hizmet kalitesi algılarının arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır. Tabloya göre ankete katılanların gelirlerine göre vergi algılarında ve seçmen algılarında H_0 hipotezleri P değerleri 0,05'ten büyük olduğu için hipotezler kabul edilmiş, gelirlerine göre hizmet kalitesi algılarında H_0 hipotezi P değeri 0.05'ten küçük olduğu için hipotezler reddedilmiştir. Diğer bir ifadeyle ankete katılanların gelirlerine göre vergi algılarının ve seçmen algılarının ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmazken, hizmet kalitesi algılarının arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır. Tabloya göre ankete katılanların yaşlarına göre vergi algılarında, seçmen algılarında ve hizmet kalitesi algılarında H_0 hipotezleri P değerleri 0,05'ten büyük olduğu için hipotezler kabul edilmiştir. Bu doğrultuda ankete katılanların

yaşlarına göre vergi algılarının, seçmen algılarının ve hizmet kalitesi algılarının ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

Değişkenlerin arasında ilişki olup olmadığı korelasyon analizi ile belirlenirken, ilişkinin yönü ve etkisi ise regresyon analizi ile belirlenmektedir. Korelasyon analizindeki amaç, bağımsız değişkendirdeki değişimin bağımlı değişkeni nasıl etkileyeceğini saptamaktır. Korelasyon analizi sonrasında ilişki olup olmadığını hesaplanabilmesi için öncelikle korelasyon katsayısı (r) bulunmaktadır. “r katsayısı” -1 ile 1 arasında bir değer almaktadır. r katsayısının eksili değer alması değişkenler arasında ters yönlü ilişkinin olduğunu, artılı değer alması ise doğru yönlü ilişkinin olduğunu ortaya koymaktadır (Nakip, 2006: 342-343; Kalaycı, 2010:115). Çalışmada vergilendirme ile hizmet kalitesinin seçmen algısıyla arasındaki ilişki ve yönü test edilmiştir. Tablo 5, korelasyon analiz sonuçlarını göstermektedir.

Tablo 5. Korelasyon Analizi Bulguları

		Vergi	Seçmen Algısı	Hizmet Kalitesi
Vergi	PearsonKorelasyon	1	0,604**	0,096
	p		0,000	0,038
	N	462	462	462
Seçmen Algısı	PearsonKorelasyon	0,604**	1	0,202**
	p	0,000		0,000
	N	462	462	462
Hizmet Kalitesi	PearsonKorelasyon	0,096	0,202**	1
	p	0,038	0,000	
	N	462	462	462

** Korelasyon 0,01 düzeyinde anlamlıdır (2-Tailed)

Korelasyon analizi sonucunda değişkenler arasında korelasyon katsayıları belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre seçmen algısı ile vergi arasında 0,604 ile orta ve pozitif bir korelasyon, hizmet kalitesi ile 0,202 düşük ve pozitif bir korelasyon olduğu görülmektedir. Tablo 6 regresyon model özeti göstermektedir. Tabloda gösterilmiş olan R² bağımlı değişkenin yüzde kaçlık kısmının bağımsız değişkenler tarafından açıklandığını belirtmektedir. Tablodan da anlaşılacağı üzere bağımlı değişkenin % 38,6'sının modele dahil edilen vergi ve hizmet kalitesinin değişkenleri tarafından açıklanmaktadır. Tablo 5'te gösterilen önemli bir test sonucu da Durbin-Watson testidir. Durbin-Watson testi modelde otokorelasyon olup olmadığını göstermektedir. Genellikle 1,5-2,5 civarında bir Durbin-Watson testi değeri otokorelasyon olmadığını göstermektedir (Kalaycı, 2010: 267). Tablodan anlaşılacağı üzere bu çalışmada gerçekleştirilen analizde de otokorelasyon sorunu olmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 6. Regresyon Model Özeti

Model Özeti ^b					
Model	R	R ²	Düzeltilmiş R ²	Standart Tahmin Hatası	Durbin-Watson
1	0,621 ^a	0,386	0,383	0,54971	1,726

a: Vergi ve Hizmet Kalitesi

b: Seçmen Algısı

Tablo 7 regresyon analiz sonuçlarını özetlemektedir. Tablo 6'da aynı zamanda modelin tahmini sonucu elde edilen parametre değerleri ve bunlara ilişkin t değerleri gösterilmektedir. Parametrelere ait t istatistik değerlerinden modele dahil edilen her bir değişkenin ayrı ayrı (%5 anlamlılık düzeyinde) anlamlı olduğu görülmektedir. Tabloya göre sabit terim 1,483 olarak bulunmuştur. Bunun anlamı vergi ve hizmet kalitesi değerleri sıfır bile olsa seçmen algısı 1,483 birimlik değer almaktadır. ANOVA testi tablosu modelimizin bir bütün olarak anlamlı olup olmadığını test etmemize yaramaktadır. Tablodaki 144,2 F değeri, modelimizin bir bütün olarak her düzeyde anlamlı olduğunu göstermektedir.

Tablo 7. Regresyon Analizi Sonuçları

Model	Katsayılar ^a			ANOVA			
	Standardize Edilmemiş Katsayılar		Standardize Katsayılar	t	p	F	p
	β	Std. Hata	Beta				
1 (Sabit)	1,483	0,144		10,327	0,000		
Vergilendirme	0,538	0,034	0,590	16,061	0,000	144,2	0,000
Hizmet Kalitesi	0,103	0,026	0,145	3,954	0,000		

a: Seçmen Algısı (Bağımlı Değişken)

Tablodan da anlaşılacağı üzere hem vergilendirme hem de hizmet kalitesi katsayılarının istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir. Diğer bir ifadeyle, bağımsız değişkenlerin her ikisinin de bağımlı değişken (seçmen algısı) üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu anlaşılmaktadır. Araştırma sonucu elde edilen bulguların genel değerlendirilmesi aşağıda özetlenmiştir.

Bağımsız değişkenlerin etkileri vergilendirme temelinde değerlendirildiğinde, vergilendirme için 0,538'lik katsayı, vergilendirmedeki her bir birimlik artış için seçmen algısının 0,538 birim arttığını göstermektedir. Bu durum çeşitli yorumlara ve değerlendirmelere yol açmaktadır. Öncelikle seçmenlerin olumlu vergi algısına sahip olabileceği belirtilebilir. Artan vergilerin getirdiği mali yük nedeniyle vatandaşlar tarafından olumsuz olarak değerlendirilebileceği senaryonun aksine, Kütahya Belediyesi bağlamında seçmenlerin olumlu bir algıya sahip olduğu görülmektedir. Bu durum, seçmenlerin daha yüksek vergileri daha fazla toplumsal fayda, daha iyi altyapı ve kendi bölgeleri için genel ilerleme ile ilişkilendirdikleri anlamına gelebileceği belirtilebilir. Diğer bir bakış açısı ise seçmenlerin yerel yönetim harcamalarına duyduğu güven olarak yorumlanabilir. Seçmenler, artan verginin yerel yönetim tarafından toplumu geliştirmek için kullanılacağı görüşüne sahip olduğu belirtilebilir. Hizmet kalitesi için 0.103'lük katsayı, hizmet kalitesindeki iyileşmelerin seçmen algıları üzerinde olumlu bir etkisi olsa da özellikle vergilendirme ile karşılaştırıldığında etkinin büyüklüğünün nispeten düşük olduğunu göstermektedir. İki değişkenin etkileri karşılaştırıldığında ise vergilendirmenin daha etkin olduğu görülmektedir. Vergilendirmenin belirgin etkisi, özellikle hizmet kalitesiyle kıyaslandığında, seçmenlerin algılarını şekillendirmedeki öneminin altını çizmektedir.

4. SONUÇ

Bu çalışmada gerçekleştirilen analizin, vergilendirme, hizmet kalitesi ve seçmen algısı arasındaki dinamiklere dair önemli derecede katkıda bulunduğu belirtilebilir. Regresyon analizinden yararlanan çalışma hem vergilendirme hem de hizmet kalitesi ile seçmen algısı arasında anlamlı bir pozitif ilişki olduğunu ortaya koymuştur. Kütahya il merkezini kapsayan bu çalışmada, yerel kamu hizmetlerinin ve yerel vergilerin seçmen tercihlerinde etkisini ölçmek için 462 katılımcı yer almıştır. Seçmen algısını ölçmek üzere çalışmada uygulanan anket soruları demografik, vergi-seçmen etkisi ve hizmet kalitesi olmak üzere üç kategoriden oluşmaktadır. Katılımcıların demografik özellikleri incelendiğinde, 462 katılımcı 231 erkek, 231 kadın olarak dağılmıştır. Eğitim durumlarına bakıldığında 234 kişi ile üniversite mezunları ilk sırada yer alırken, 44 kişi ile ilköğretim mezunları son sırada yer almıştır. Katılımcıların medeni hali 304 evli, 158 bekar olarak dağılmıştır. Katılımcıların meslek gruplarında 93 kişi memur, 85 kişi işçi, 6 kişi çiftçi ve 5 kişi işverendir. Katılımcıların gelir durumlarına bakıldığında 5.500-9.999 TL aylık geliri olan grup ilk sırada olduğu görülmektedir. Katılımcıların yaş dağılımında ise ilk sırayı 155 kişi ile 35 – 44 yaş aralığında olanlar almıştır. Ankete katılan seçmenlerden 392 kişi son belediye seçimlerinde oy kullanırken, 70 kişi oy kullanmamıştır.

Çalışmada elde edilen sonuçlar öncelikle; cinsiyete ve meslek grubuna göre hizmet kalitesinin seçmenlerin oy kullanma tercihlerine etkisinin olduğu, vergilendirme ve seçmen algısının ise etkisinin olmadığını göstermektedir. Medeni durum ve eğitim durumunun hizmet kalitesi, vergilendirme ve seçmen algısı üzerinde etkisinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Gelir durumuna göre; hizmet kalitesinin seçmenlerin oy kullanma durumuna etkisinin olduğu, vergilendirme ve seçmen algısının etkisinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte hizmet kalitesinin, vergilendirmenin ve seçmen algısının yaşa göre anlamlı şekilde farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Vergilendirme için elde edilen pozitif ve anlamlı katsayı, vergilendirmedeki artışın seçmenlerin algısını 0,53 birim oranında açıklayabildiğini göstermektedir. Seçmenler, artan vergilendirmeyi kamu mal ve hizmetlerinin sağlanması için gerekli görebilmektedir. Çalışmadaki diğer değişken olan hizmet kalitesinin seçmen algısı üzerindeki etkisi de incelenmiştir. Hizmet kalitesine ilişkin pozitif katsayı, belediye tarafından sunulan hizmetlerin kalitesinin artmasının seçmen algısını olumlu yönde etkilediğini göstermektedir. Özetle, bu çalışmada elde edilen sonuçlar, kamu tercihi teorisi ilkeleri altında bekleneceği gibi belediye eylemleri (vergilendirme ve hizmet kalitesi açısından) ile seçmen tercihleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır. Bu bulgular kendi çıkarları doğrultusunda hareket eden seçmenlerin karar verme sürecini yansıtmaktadır. Artan vergilendirmenin kabulü, seçmenler arasında kamu mallarını ve hizmetlerini desteklemek için fonların gerekliliği konusunda bir anlayış ve belediyenin bu fonları idare etmesine bir güven olduğunu göstermektedir. Hizmet kalitesinin seçmen algısı üzerindeki olumlu etkisi, hükümetin etkinliğinin ve kamu hizmetlerinin seçmen tercihleriyle uyumlu hale getirilmesinin rolünü vurgulamaktadır.

YAZAR BEYANI

Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı : Bu çalışma bilimsel araştırma ve yayın etiği kurallarına uygun olarak hazırlanmıştır.

Etik Kurul Onayı: Bu çalışmada kullanılmak için Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan 17.01.2023 tarih ve 28 sayılı yazısıyla onay alınmıştır.

Yazar Katkıları: Yazarlar çalışmaya eşit oranda katkı sağlamıştır.

Çıkar Çatışması: Yazar açısından ya da üçüncü taraflar açısından çalışmadan kaynaklı çıkar çatışması bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA

- Aktan, C. C. & Dileyici, D. (2009). Politik süreçte eksik enformasyon sorunu ve mali kararlar üzerindeki etkisi: Kamu tercihi perspektifi. *Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 60-79.
- Aktan, C. C. & Güdenoğlu, E. (2023). Seçim ekonomisi ve politik konjonktür hareketleri teorisi. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 15(1), 36-64.
- Arıman, Y. (2013). Seçmenlerin siyasi tercihleri üzerinde vergilerin etkisi: Trabzon örneği (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). *Karadeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Trabzon.
- Coşkun, B. & Çetin, M. Ş. (2019). Yerel seçimlerde seçmen davranışını etkileyen faktörler: Muş örneği. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(6), 241-255.
- Demir, İ. C. (2013). Seçmen tercihlerinin oluşumunda vergi propagandası: Ampirik bir çalışma. *AİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(1), 37-55.
- Demirel, E. T., Yatkın, A., Düşükcan, M., Derin, N., Çakınberk, A. & Güven M. (2013). Yerel siyasette seçmen bağlılığını belediye hizmet kalitesi aracılığıyla oluşturmak: TRB-I bölgesi örneği. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(4), 305-336.
- Dökmen, G. & Ova, C. (2016). Vergilerin seçmen davranışları üzerindeki etkisi: Sakarya ili örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 7(15), 20-37.
- Eroğlu, E. & Acı, E. (2021). Yerel seçimlerde hizmet kalitesi ve vergilemenin seçmen tercihi üzerindeki etkisi: Çanakkale Belediyesi örneği. *Journal of Life Economics*, 8(2), 201-217.
- Genç, Ö. (2020). Belediyelerde hizmet memnuniyeti ile seçmen yönelimi arasındaki ilişki: Sancaktepe Belediyesi örneği (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). *Altınbaş Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü*, İstanbul.
- Kalaycı, Ş. (2010). SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri (1. Basım). Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Kavas, A. (2017). Belediye Hizmetleri ve seçmen davranışı ilişkisi üzerine bir araştırma: Ankara Yenimahalle ve Altındağ İlçe Belediyeleri örneği. *Mülkiyet Dergisi*, 41(4), 75-112.
- Kızılboğa, R. (2012). Kamu tercihi ve anayasal iktisat teorilerinin değerlendirilmesi. *Neveşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 2(1), 91-109.
- Korkut, H. (2021). Belediye hizmetlerinden memnuniyet ve yerel seçim sonuçları arasındaki ilişki: 2014 yerel seçimleri örneği. *Adam Academy Journal of Social Sciences*, 11(1), 203-228.
- Kuşat N. & Dolmacı, N. (2011). Kamu tercihi teorisi çerçevesinde seçim ekonomisi kavramının değerlendirilmesi. *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 12(1), 129-146.
- Mueller, D. C. (2003). *Public choice III* (1th ed.). Cambridge: Cambridge University Press, 2003.
- Nakip, M. (2006). Pazarlama araştırmaları, teknikler ve (SPSS destekli) uygulamalar (1. Basım). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Nacar, B. (2005). Yerel vergi düzeni: Kuramsal temelleri ve Türkiye uygulaması üzerine bir değerlendirme. *Maliye Araştırma Merkezi Konferansları*, 47, 157-178.
- Pekşen, F. & Şener, T. (2021). Vergilerin seçmen davranışlarına etkisi: Konaklama vergisi özelinde Antalya ili örneği. *Maliye Dergisi*, 180, 144-164.
- Sağbaş, İ. & Saruç, N. T. (2003). Vergi politikalarının seçmenlerin parti tercihleri üzerindeki etkisi: ankete dayalı bir çalışma. *Vergi Sorunları Dergisi*, 130, 130-146.
- Sezgin, Ş. & Sezgin, S. (2017). Politik bütçe döngüleri ve Türkiye’de seçimler. *Journal of Life Economics*, 4(2), 17-34.
- Teyyare, E. & Avcı, M. (2016). Yerel seçimlerde seçmen davranışları: 2014 Yerel seçimleri ve Zonguldak ili örneği. *Siyaset Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 51-76.
- Tunçer, M., Arıman, Y. (2016). Aile ve çevre, genel ekonomik görünüm ve vergi faktörlerinin seçmenlerin siyasi tercihleri üzerindeki etkisi: Trabzon ili örneği. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2 (1), 219-231
- Usta, R. ve Memiş, L. (2009). Belediyelerde hizmet kalitesinin seçmen bağlılığı üzerinde etkisi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), 20-37.

EKLER

Ek 1: Vergilendirme ile İlgili Tanımlayıcı İstatistikler

	1	2	3	4	5
Belediyenin topladığı yerel vergilerin az olması (Emlak vergisi, Çevre Temizlik Vergisi vb.) oy verme tercihi olumlu etkiler.	17,60%	10,60%	22,90%	22,90%	26%
Belediyenin, ödediğim vergilerin karşılığında doğrudan fayda sağlayacağım hizmetleri sunması oy verme tercihi olumlu etkiler.	7,40%	4,80%	14%	31,60%	42,20%
Belediye tarafından toplanan vergilerin savurgan bir şekilde harcanması oy verme tercihi olumsuz etkiler.	7,80%	2,80%	8,70%	27%	53,70%
Belediye tarafından toplanan yerel vergilerin yüksek olması oy verme tercihi olumlu etkiler.	29,70%	16,50%	20,30%	13,60%	19,90%
Belediye tarafından toplanan harçların yüksek olması oy verme tercihi olumlu etkiler.	29,20%	18%	19%	14,30%	19,50%
Seçim zamanlarında belediyelerin vergi tahsilatlarında mükellef lehine esnek davranması oy verme tercihi olumlu etkiler.	20,60%	14,10%	22,90%	21%	21,40%
Belediyenin yeterli bir gelire sahip olması oy verme tercihi olumlu etkiler.	10,40%	6,50%	24%	29,40%	29,70%
Belediyeye ödeyeceğim vergiler artarsa oy verme tercihi olumsuz etkilenir.	10,40%	11,10%	20,10%	26,80%	31,60%
Belediyenin ne kadar vergi topladığı bilgisine kolayca erişiyor olmam oy verme tercihi olumlu etkiler.	7,60%	5,80%	17,70%	29,70%	39,20%
Belediyenin yerel vergileri zamanında toplaması oy verme tercihi olumlu etkiler.	6,10%	8%	26,80%	27,30%	31,80%
Belediye bütçesinin denk olması oy verme tercihi olumlu etkiler.	5,60%	4,80%	18,10%	32,50%	39%
Belediye vergilerinin adil olması oy verme tercihi olumlu etkiler.	3,20%	4,80%	14,10%	26,60%	51,30%

Ek 2: Seçmen Algısı ile İlgili Tanımlayıcı İstatistikler

	1	2	3	4	5
Yerel seçimlerde oy kullanırken adayların tecrübeli olması oy verme tercihi olumlu etkiler.	5,20%	6,30%	13,60%	30,70%	44,20%
Belediye başkan adayının bölgede bulunan sorunları gündeme getirmesi oy verme tercihi olumlu etkiler.	3,20%	3,20%	13,90%	27,80%	51,90%
Belediye başkan adayının benim yaşantımda önem arz eden problemleri, gündemine alması oy verme tercihi olumlu etkiler.	3,70%	3,90%	14,30%	28,30%	49,80%
Belediye başkan adayının meydanlardaki ruh hali oy verme tercihi olumlu etkiler.	6,50%	4,30%	20,60%	30,70%	37,90%
Belediye başkan adayının gündemdeki konular üzerine geliştirdiği çözüm önerileri oy verme tercihi olumlu etkiler.	3,50%	3,90%	12,60%	27,80%	52,20%
Belediye başkan adayının karakteri oy verme tercihi olumlu etkiler.	3,70%	2,60%	12,10%	30,50%	51,10%
Belediye başkan adayının ortaya koymuş olduğu projeler ve seçim vaatleri oy verme tercihi olumlu etkiler.	4,80%	3,70%	17,10%	29,40%	45%
Partim veya liderimin almış olduğu bütün kararlar oy verme tercihi olumlu etkiler.	14,30%	12,80%	23,40%	20,30%	29,20%
İraatlarını beğenmesem de adayın ideolojisi oy verme tercihi olumlu etkiler.	26,80%	16,20%	25,20%	18,20%	13,60%
İnancım ya da siyasal görüşüm oy verme tercihi olumlu etkiler.	13,60%	10,20%	18,20%	26%	32%
Adayın mensup olduğu partinin iktidarda olması oy verme tercihi olumlu etkiler.	29%	13,40%	21,20%	17,50%	18,90%

Ek 3 Hizmet Kalitesi ile İlgili Tanımlayıcı İstatistikler

	1	2	3	4	5
Yerel seçimlerde oy kullanırken adayların tecrübeli olması oy verme tercihi olumlu etkiler.	5,20%	6,30%	13,60%	30,70%	44,20%
Belediye başkan adayının bölgede bulunan sorunları gündeme getirmesi oy verme tercihi olumlu etkiler.	3,20%	3,20%	13,90%	27,80%	51,90%
Belediye başkan adayının benim yaşantımda önem arz eden problemleri, gündemine alması oy verme tercihi olumlu etkiler.	3,70%	3,90%	14,30%	28,30%	49,80%
Belediye başkan adayının meydanlardaki ruh hali oy verme tercihi olumlu etkiler.	6,50%	4,30%	20,60%	30,70%	37,90%
Belediye başkan adayının gündemdeki konular üzerine geliştirdiği çözüm önerileri oy verme tercihi olumlu etkiler.	3,50%	3,90%	12,60%	27,80%	52,20%
Belediye başkan adayının karakteri oy verme tercihi olumlu etkiler.	3,70%	2,60%	12,10%	30,50%	51,10%
Belediye başkan adayının ortaya koymuş olduğu projeler ve seçim vaatleri oy verme tercihi olumlu etkiler.	4,80%	3,70%	17,10%	29,40%	45%
Partim veya liderimin almış olduğu bütün kararlar oy verme tercihi olumlu etkiler.	14,30%	12,80%	23,40%	20,30%	29,20%
İraatlarını beğenmesem de adayın ideolojisi oy verme tercihi olumlu etkiler.	26,80%	16,20%	25,20%	18,20%	13,60%
İnancım ya da siyasal görüşüm oy verme tercihi olumlu etkiler.	13,60%	10,20%	18,20%	26%	32%
Adayın mensup olduğu partinin iktidarda olması oy verme tercihi olumlu etkiler.	29%	13,40%	21,20%	17,50%	18,90%